

Heemstede

Collegebesluit

Collegevergadering: 5 december 2023

Zaaknummer : 1215837
Team : Algemene en Juridische Zaken Heemstede
Portefeuillehouder : S.A. de Wit-van der Linden
Openbaarheid : Actief openbaar

Onderwerp

Opdracht evaluatie centrumregelingen

Kernboodschap

Het college stelt de Opdracht Evaluatie centrumregelingen Bloemendaal-Heemstede vast. Met deze opdracht wordt dit jaar gestart met de evaluatie van de regeling Bedrijfsvoering en Digitale informatie technologie. Daarnaast worden de vier centrum regelingen getoetst aan de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen. In 2025 staat een grote evaluatie van de vier centrumregelingen (Bedrijfsvoering, Digitale informatie technologie, Gemeentelijke belastingen Kennemerland-zuid en Sociale zaken) in de planning.

Besluit B&W

1. De opdracht Evaluatie centrumregelingen Bloemendaal-Heemstede vast te stellen;
2. Het besluit ter kennisname te brengen van de commissie Middelen (C-stuk)

Wettelijke grondslag

Juridisch en beleidskader

- Wet gemeenschappelijke regelingen
- Gemeenschappelijke regeling Bedrijfsvoering (BV)
- Gemeenschappelijke regeling Digitale informatie technologie (DIT)
- Gemeenschappelijke regeling Intergemeentelijke afdeling sociale zaken (IASZ)
- Gemeenschappelijke regeling Gemeentebelastingen Kennemerland-zuid (GBKZ)
- Kader ambtelijke samenwerking Bloemendaal-Heemstede (27 mei 2021)
- Criteria ambtelijke samenwerking

Bevoegdheid

College → Gemeentewet Hoofdstuk X (artikel 160-169)

Bestuurlijke achtergrond

De gemeente Heemstede is een zelfstandige gemeente en wil dat blijven. De gemeente werkt bestuurlijk samen met diverse gemeenten en overheden op verschillende terreinen. Regionale samenwerking is noodzakelijk voor een optimale dienstverlening aan inwoners als zelfstandige gemeente. Een partner waarmee we in verschillende centrumregelingen mee samenwerken is de gemeente Bloemendaal. Om de samenwerking af te bakenen is het 'Kader voor ambtelijke samenwerking Bloemendaal-Heemstede' in 2021 in beide raden vastgesteld.

De gemeente Heemstede is vier centrumregelingen aangegaan namelijk:

1. Gemeentebelastingen Kennemerland-zuid (GBKZ) – belastingheffing en -inning, uitvoering Wet Woz;
2. Intergemeentelijke afdeling sociale zaken (IASZ) – uitvoering taken sociale zekerheid;
3. Digitale informatievoorziening en technologie (DIT) – Beheer en dienstverlening ICT infrastructuur;
4. Bedrijfsvoering (BV) – personeel en organisatie, communicatie en facilitaire zaken.

De eerste regeling is een samenwerking met gemeente Bloemendaal, Heemstede en Zandvoort.

Evaluatie GR DIT en BV

Bij het aangaan van de regelingen DIT en BV zijn afspraken gemaakt over de evaluatie van deze regelingen. Bij IASZ en GBKZ liggen geen concrete afspraken over evaluatie. Voor DIT ligt de afspraak om eenmaal in de twee jaar te evalueren (voor het eerst in 2023) op de kostenverdeling. Voor de GR BV is in de regeling opgenomen dat begin 2024 wordt geëvalueerd op eenduidige aansturing, vergroten inzicht en grip door gemeenteraad.

Wijziging Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr)

Per 1 juli 2022 is de Wet gemeenschappelijke regelingen gewijzigd. De overgangstermijn voor de aanpassing van de regelingen is twee jaar. Dit betekent dat binnen twee jaar alle regelingen aangepast moeten zijn conform de nieuwe wetgeving.

Opdracht voor evaluatie centrumregelingen

Vanuit de gemeente Heemstede bestaat de wens om regelmatig de verbonden partijen te evalueren. Het is dan ook voor de hand liggend om bij de evaluatie van de centrumregelingen samen met Bloemendaal op te trekken. In het collegeprogramma van de gemeente Bloemendaal is opgenomen meer inzicht te krijgen in de doelmatigheid en de doeltreffendheid van de regionale samenwerking en in het bijzonder de ambtelijke samenwerking met Heemstede.

Motivering

In de opdracht Evaluatie centrumregelingen Bloemendaal-Heemstede wordt de opdracht afgebakend en onderverdeeld in 3 onderdelen:

1. Evaluatie GR BV en GR DIT;
2. Analyse gevolgen wijziging Wgr voor centrumregelingen;
3. Brede evaluatie van de vier centrumregelingen.

Met een periodieke evaluatie wordt beoordeeld of de beoogde doelen van de samenwerking behaald zijn en nog steeds behaald worden. Daarnaast wordt beoordeeld of de gemeenschappelijke regelingen in lijn zijn met de gewijzigde Wgr.

Argumenten

Onderdeel 1: Evaluatie GR BV en GR DIT

De GR BV is met terugwerkende kracht op 1 januari 2023 opgericht. In het raadsvoorstel is opgenomen dat de GR BV en GR DIT geëvalueerd wordt. Belangrijkste evaluatiepunt is de vraag of de beoogde voordelen ook gerealiseerd worden conform het raadsvoorstel GR BV en regeling GR DIT:

- Eenduidige aansturing;
- Financieel meer overzicht, inzicht en kostenverdeling;
- Grip door de gemeenteraden

Bij deze evaluatie zijn doelmatigheid en doeltreffend geen onderdeel.

Onderdeel 2: Analyse gevolgen wijziging Wgr voor centrumregelingen

De wet is per 1 juli 2022 gewijzigd. De overgangstermijn voor de aanpassing van de regelingen is twee jaar. Binnen twee jaar moeten alle regelingen aangepast zijn conform nieuwe wetgeving. Tot de aanpassing is de wet altijd van toepassing, als er bepalingen in de regeling staan die strijdig zijn met de wet, is de wet leidend.

Onderdeel 3: bredere evaluatie van de 4 GR-en

Voorstel is om eind 2025 een volledige evaluatie uit te voeren voor alle centrumregelingen langs het 'Kader voor ambtelijke samenwerking Bloemendaal-Heemstede'. Daarnaast wordt een analyse gemaakt op welke wijze de regelingen zijn ingericht; is dat voor alle vier de regeling gelijk of zitten hier verschillen tussen. Uitgangspunt is dat voor dezelfde soort regelingen de wijze waarop zaken geregeld zijn hetzelfde zijn. Het is mogelijk dat er redenen zijn dat er toch verschillen nodig zijn tussen de regelingen. Als dit het geval is, dan wordt dit beargumenteerd en inzichtelijk gemaakt. Aan de volgende punten kan worden gedacht bij de evaluatie:

1. Wijze van aansturing
2. Mate van zeggenschap door college en raad
3. Gemeenschappelijke regelingen
4. Overhead

In 2024 wordt een nadere opdracht gespecificeerd.

Waarom onderdeel 1 en onderdeel 3 niet tegelijk uitvoeren

Naar aanleiding van de opdracht uit de raad, moet opdracht 1 uiterlijk in het eerste kwartaal van 2024 uitgevoerd worden. Onderdeel 3 vergt een tijdsinvestering en kan niet gereed zijn voor het einde van het eerste kwartaal 2024. Daarnaast is het niet goed mogelijk om ten aanzien van de gemeenschappelijke regelingen BV en DIT al een goede evaluatie te hebben, aangezien ze nog maar relatief kort geleden gestart zijn. Naast een evaluatie op doelmatigheid en doeltreffendheid willen we ook de mogelijkheden onderzoeken om de regelingen te harmoniseren en de wijze waarop wordt omgegaan met overhead te onderzoeken. Om de vergelijking goed te maken is het verstandig om de evaluatie van alle vier de regelingen gelijktijdig uit te voeren.

Kanttekeningen

De gemeente Heemstede heeft vier centrumregelingen, waarvan één van deze regelingen samen met Bloemendaal en Zandvoort is (GBKZ). Bij de evaluatie van deze regeling, wordt de gemeente Zandvoort nadrukkelijk betrokken. Het lijkt erop dat binnen de gemeente Zandvoort een onderzoek (gaat) lopen naar harmonisatie van de samenwerkingen in relatie tot de gemeente Haarlem.

In de begroting 2024 van Zandvoort is de volgende tekst opgenomen t.a.v. GBKZ.

Actuele ontwikkelingen Gemeenschappelijke regeling GBKZ

Bij de start van de ambtelijke samenwerking met Haarlem is besloten de bestaande gemeenschappelijke regelingen ongewijzigd te houden tot na de evaluatie. Nu de samenwerking met Haarlem wordt voortgezet, wordt bekeken hoe de werkprocessen, waaronder belastingen en heffingen, verder geharmoniseerd kunnen worden met Haarlem. Haarlem heeft namelijk de werkzaamheden op het gebied van belastingen en heffingen grotendeels belegd bij Cocensus.

Duurzaamheid

N.v.t.

Financiën

Inzet van eigen personeel. Verder geen financiële consequenties.

Samenwerking en communicatie

De evaluatie wordt samen met de gemeente Bloemendaal en uitgevoerd voor onderdeel 1 en 2. Voor onderdeel 3 van de opdracht, wordt de gemeente Zandvoort ook betrokken.

Planning/uitvoering

1. Ambtelijk afstemmen opdracht	juli 2023
2. Bestuurlijk afstemmen opdracht met portefeuillehouders	september 2023
3. Bestuurlijke besluitvorming opdracht in college	december 2023
4. Uitvoering onderdeel 1	december 2023/januari 2024
5. Uitvoering onderdeel 2	december 2023/januari 2024
6. Uitkomsten en voorstel presenteren aan colleges	februari/maart 2024
7. Uitkomsten en voorstel presenteren aan gemeenteraden	maart/april 2024
8. Indien van toepassing vaststelling wijziging regelingen	mei/juni 2024
9. Nader specificeren van onderdeel 3	eind 2024
10. Uitvoering onderdeel 3	medio/eind 2025
11. Indien van toepassing vaststelling wijziging regelingen	medio 2026

Bijlage(n)

1. Opdracht Evaluatie centrumregelingen Bloemendaal-Heemstede
2. Kader voor ambtelijke samenwerking Bloemendaal-Heemstede
3. Criteria ambtelijke samenwerking